

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/410/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7814211510
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7814211510.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Zuzany Matyiovej a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobcu L. U. O. - O., F., S. XX, IČO: 35125721, proti žalovanej Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. č. 13, o náhradu škody vo výške 57.731,28 €, o odvolaní žalobcu proti rozsudku 10C 346/2014-126 z 24. júla 2017 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovanej zaplata sumy 57.731,23 € titulom náhrady škody spôsobenej nezákonnými rozhodnutiami vydanými v súdnych sporoch, podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov, čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a § 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd. Skutkovo žalobu odôvodnil tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 9C/92/2006 došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania a bolo vydané nezákonné rozhodnutie, ktorým mu súd nepriznal právo na zaplata sumy 16.956,95 € (500.000 Sk) istiny; táto pohľadávka mu najskôr bola priznaná rozsudkom Okresného súdu Rožňava 9C/92/2006-177 z 12.2.2008, avšak Krajský súd v Košiciach uznesením 2Co/130/2008-208 z 19.11.2008 zrušil tento rozsudok a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, pričom v poradí druhým rozsudkom 9C/92/2006-391 zo 7.8.2009 súd ním podanú žalobu zamietol a zaviazal ho nahradiť žalovanému trovy konania 8.608,56 € a na účet súdu zaplatiť trovy dokazovania vo výške 1.044,72 €; tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach 2Co/372/2009-414 zo 6.5.2010. Žalobca mal za to, že v dôsledku nezákonných súdnych rozhodnutí a protiprávneho konania súdu, došlo uňho k strate na majetku vo výške 57.731,28 € (pozostávajúcej z istiny 16.596,95 € s úrokmi z omeškania vyčíslenými v sume 30.319,- €, ktoré mu neboli priznané v konaní 9C 92/2006, ďalej zaplata súdny poplatok 1.100 €, 8.608,56 € náhrady trov konania a 1.044,72 trov štátu); podľa žalobcu nezákonné rozhodnutie a vznik škody sú v logickom slede a protiprávne konanie súdu bolo v príčinnej súvislosti so vznikom škody. Žalobca podal návrh na obnovu konania sp. zn. 9C/92/2006, ktorý Okresný súd Rožňava riešil v konaní sp. zn. 8C/42/2012, v ktorom pokračoval v snahe o účelové súdne rozhodnutie s cieľom poškodiť žalobcu a vydal nezákonné rozhodnutie o zamietnutí návrhu na obnovu konania - uznesenie 8C/42/2012-25 z 31.12.2012, ktoré po podaní odvolania Krajský súd v Košiciach uznesením 4Co/103/2013-47 z 10.6.2013 potvrdil, a teda nenapravil napadnuté rozhodnutie. Po podaní dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením 3Cdo/128/2014 z 12.3.2015 zrušil označené rozhodnutia a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Žalobca dôvodil, že existujú opísané nezákonné, resp. ničotné rozhodnutia, na podklade ktorých je možné mu priznať požadovanú náhradu škody, pričom v súvislosti s

rozhodnutiami vydanými v konaní o obnove konania (okrem sumy 1.044,72 € predstavujúcej predbežné trovy odvolacieho konania) však výšku škody nevie vyčíslit' vzhľadom na to, že dovolacie konanie v čase podania žaloby nebolo skončené. Uviedol tiež, že listom zo dňa 7.5.2014 požiadal žalovanú o náhradu škody, ktorá listom zo 7.10.2014 mu oznámila, že nárok neuznáva a odmietla požadovanú náhradu škody zaplatiť.

2. Okresný súd Rožňava (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) rozsudkom žalobu zamietol (I.) a priznal žalovanému právo na náhradu trov konania vo výške 100 % (II.).

3. Súd uplatnený nárok právne posúdil podľa ustanovení § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. a), § 5 ods. 1 až 3, § 6 ods. 1 až 4, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1 až 4, § 19 ods. 1 až 3, § 27b ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej tiež zák. č. 514/2003 Z.z.), definoval základné podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktorými sú: a) výkon verejnej moci príslušným orgánom verejnej moci, b) vznik škody alebo nemajetkovej ujmy poškodenému a c) príčinná súvislosť medzi a) a b). Uviedol, že základnou podmienkou vzniku nároku na náhradu škody je okolnosť, že rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, nadobudlo právoplatnosť a že pre nezákonnosť bolo príslušným orgánom zrušené alebo zmenené. Tým sa zabezpečuje, aby otázku, či je v danom prípade právoplatné rozhodnutie nezákonné, zodpovedne zväžil orgán, ktorý má nezákonné rozhodnutie zrušiť, a to už pred začatím konania o náhradu škody. Protiprávnosť rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, nie je možné a ani účelné zisťovať v rámci konania o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím ani ako otázku predbežnú, nezákonnosť rozhodnutia musí byť v čase prejednávania nároku už konštatovaná príslušným orgánom, ktorý je podľa procesných predpisov oprávnený zrušiť také rozhodnutie pre jeho protiprávnosť. Podmienkou priznania odškodnenia podľa ust. § 5 zák. č. 514/2003 Z.z. je nadobudnutie právoplatnosti rozhodnutia, ktorým mal byť porušený zákon. Ide najmä o rozhodnutia, ktoré nadobudli právoplatnosť po tom, čo účastník konania podal proti prvostupňovému rozhodnutiu odvolanie. Zodpovednosť štátu je daná iba v prípade, ak poškodený využil všetky riadne opravné prostriedky na dosiahnutie nápravy, to znamená, že poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu odvolanie alebo iný opravný prostriedok. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci má charakter objektívnej zodpovednosti (bez ohľadu na zavinenie). Štát teda zodpovedá za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci tými, ktorí v jeho mene vykonávali verejnú moc, bez ohľadu na to, či tieto osoby spôsobili škodu svojím zavinením alebo bez zavinenia. Z hľadiska posúdenia zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je teda rozhodujúce, či boli splnené objektívne predpoklady tejto zodpovednosti. Súd zdôraznil, že pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať náhradu škody len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný. Uplatnenie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. prebieha vo dvoch fázach; prvou fázou je mimosúdne predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom a druhou fázou je uplatnenie nároku žalobou na súde. Tieto dve fázy musia nasledovať po sebe, pretože podmienkou podania žaloby na súde je predchádzajúce mimosúdne prejednanie nároku. Tento zákonný postup vyplýva z ust. § 16 zák. č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého nemožno nárok na náhradu škody uplatniť skôr, než uplynie šesťmesačná lehota plynúca práve od uplatnenia nároku poškodeného u príslušného orgánu (§ 4 a § 11); až neúspešné uplatnenie nároku u príslušného orgánu je predpokladom pre uplatnenie nároku na súde. Predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody by malo prispieť k objasneniu skutkového stavu vo veci práva na náhradu škody a vytvoriť tak podmienky pre uzavretie mimosúdnej dohody o uspokojení nároku. Iba vtedy, ak by sa strany nedohodli, a to buď o nároku vôbec, alebo o výške náhrady škody, by malo nasledovať súdne konanie. Predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody je zákonom stanovenou podmienkou, ktorá musí byť splnená, aby tento nárok mohol byť vôbec prejednaný a rozhodnutý v občianskom súdnom konaní.

4. Po vyhodnotení vykonaných dôkazov súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná, a preto ju v celom rozsahu zamietol. Žalobca uplatnil nárok na náhradu škody vo výške 57.731,28 € z titulu tvrdených nezákonných rozhodnutí vydaných v konaní sp.zn. 9C/92/2006, konkrétne rozhodnutí 2Co/130/2008-208 z 19.11.2008, 9C/92/2006-391 zo 7.8.2009 a 2Co/372/2009-414 zo 6.5.2010, a taktiež na podklade nezákonných rozhodnutí 8C/42/2012-25 z 31.12.2012 a 4Co/103/2013-47 zo 10.6.2013, ktorými bol zamietnutý ním podaný návrh na obnovu konania 9C/92/2006, zrušených uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 128/2014 z 12.3.2015. Žalobca v časti nároku na náhradu škody, ktorá mu mala vzniknúť v súvislosti s rozhodnutiami súdu vydanými v konaní 9C/92/2006, nevyčíslil výšku škody a zároveň nepredložil dôkaz o predbežnom prejednaní nároku u

žalovanej. Žiadosťou doručenou žalovanej dňa 7.5.2014 žalobca nepožiadaval žalovanú o predbežné prerokovanie nároku ohľadom tvrdenej škody, ktorá mu mala vzniknúť nezákonnými rozhodnutiami vydanými v konaní sp. zn. 9C/92/2006 (žalobca v žiadosti uvádza len konanie sp. zn. 8C 42/2012 a iné súdne konania), a preto v tejto časti nemohlo byť žalobe vyhovené z dôvodu nedodržania postupu podľa ust. § 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. Navyše súd zdôraznil, že predmetom náhrady škody nemôže byť samotná istina 16.659 € (ani úroky z tejto sumy a trovy konania), ktoré neboli žalobcovi prisúdené v spore 9C/92/2006, nakoľko rozhodnutia Okresného súdu Rožňava a Krajského súdu v Košiciach vydané v tomto konaní, nadobudli právoplatnosť a neboli nikdy zrušené, a teda nie je možné u nich konštatovať, že sa jedná o nezákonné rozhodnutia. V konaní vedenom pod sp. zn. 8C/42/2012 o obnove konania 9C/92/2006, je možné konštatovať existenciu dvoch nezákonných rozhodnutí, a to 8C/42/2012-25 z 31.12.2012 a 4Co/103/2013-47 z 10.6.2013, nakoľko tieto boli zrušené uznesením Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/128/2014 z 12.3.2015. Žalobca však ohľadne tohto nároku v spore nepreukázal, akú škodu uplatnil žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Z oznámenia vyplýva, že celková výška škody, ktorú si uplatnil u žalovanej žiadosťou zo dňa 7.5.2014 vo viacerých konaniach, predstavuje sumu 254.329,30 €. Na výzvu súdu žalobca na pojednávaní nevedel upresniť výšku škody uplatnenej v súvislosti s nezákonnými rozhodnutiami vydanými v konaní sp. zn. 8C/42/2012, upresnenie žaloby nevykonal ani v dodatočne poskytnutej lehote a náhradu škody nešpecifikoval ani na základe uloženej povinnosti uznesením 10C/346/2014-97 z 24.5.2017, napriek poučeniu súdu o následkoch podľa ust. § 153 a § 154 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Žalobca tvrdil, že škoda mu mala vzniknúť v súvislosti s dovolacím konaním, v ktorom vynaložil náklady z titulu právneho zastúpenia, tieto však vôbec nešpecifikoval a nepreukázal ich základ ani výšku. Súd prvej inštancie mal za to, že nemohol rozhodnúť o nároku na náhradu škody ohľadne konania sp. zn. 8C/42/2012, keďže žalobca nárok riadne neuplatnil, lebo škodu vôbec nešpecifikoval a nevyčíslil. Zároveň súd zdôraznil, že konanie pôvodne vedené pod sp. zn. 8C/42/2012 o obnove konania 9C/92/2006, v súčasnosti prebieha pod sp. zn. 8C/97/2015 a doposiaľ nebolo skončené, pričom v tomto konaní bude rozhodnuté o trovách strán sporu a v prípade úspechu žalobcu mu budú priznané aj trovy súvisiace s dovolacím konaním. Vzhľadom na námietku premlčania nároku vznesenú žalovanou ohľadne nárokov, ktoré mohli vzniknúť v súvislosti s rozhodnutiami vydanými v konaní sp. zn. 9C/92/2006 (2Co 130/2008-208 z 19.11.2008, 9C 92/2006-391 zo 7.8.2009, 2Co 372/2009-414 zo 6.5.2010), súd posudzoval, či nárok nie je premlčaný. Pri aplikácii ust. § 19 ods. 1 až 3 zákona č. 514/2003 Z.z. a po zistení, že uplynula trojročná subjektívna premlčacia doba od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutí do podania žaloby na súde 1.12.2014, dospel k záveru, že žalovaná dôvodne vzniesla námietku premlčania prípadných možných nárokov žalobcu v súvislosti s rozhodnutiami súdov vydanými v konaní sp. zn. 9C/92/2006. Podľa názoru súdu teda ak by aj žalobcovi vznikol nárok na náhradu škody, nebolo možné mu tento nárok priznať z dôvodu premlčania podľa ust. § 19 ods. 1 až 3 zákona č. 514/2003 Z.z. Súd záverom po citácii ustanovení § 149, § 153 a § 154 CSP opakovane zdôraznil, že žalobca bol v konaní nečinný, nakoľko nedoplnil žalobu napriek riadnemu poučeniu a bez vážnych dôvodov sa nezúčastnil pojednávania, preto pri rozhodovaní vychádzal z tvrdení strán a listinných dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise, ktoré predložili strany sporu, pričom ďalšie dôkazy strany nenavrhli vykonať, a zo všetkých vyššie uvedených dôvodov žalobu zamietol. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil s použitím ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1, 2 CSP plným procesným úspechom žalovanej, ktorej priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením.

5. Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalobca, navrhol ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z dôvodu, že napadnutý rozsudok spočíva na viacerých pochybeniach: Ad 1/ zdôraznil záujem zachovania právnej istoty ako imanentnej súčasť právneho štátu podľa čl. 1 Ústavy SR, ktorému nezodpovedá taký stav, ktorý by súdu umožňoval konať podľa vlastnej úvahy a z vlastného rozhodnutia aj nad rámec zákona, ako aj iným ako zákonom ustanoveným postupom. Podľa žalobcu ak sú podmienky vzniku škody splnené, nemôže byť dôvodom na zamietnutie žaloby okolnosť, že výška škody nebola žalobcom vyčíslená v súlade s predstavou súdu; výška škody totiž nie je predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu a ku zisťovaniu škody súd pristupuje vtedy, keď je daný základ nároku. Pri určení rozsahu náhrady škody súd nie je viazaný spôsobom, ktorý žalobca navrhuje ku stanoveniu jej výšky a pri splnení podmienky vzniku škody, ak nezodpovedá jej vyčíslenie v žalobe zákonným požiadavkám na rozsah jej náhrady, je súd povinný previesť k tomu potrebné dôkazy „sám“, prípadne v súčinnosti s účastníkmi, pričom okresný súd takto nepostupoval, čím porušil procesné zásady súdneho konania. Ad 2/ poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, v zmysle ktorého pojem nezákonnosti nie je v zákone č. 514/2003 Z.z. definovaný; zákonnosť či nezákonnosť rozhodnutia je vo všeobecnosti otázkou „súlady“ rozhodnutia s objektívnym právom, s

právnym poriadkom. Pokiaľ príslušný orgán určité rozhodnutie zrušil/zmenil z dôvodov uvedených v odôvodnení rozhodnutia, možno uzatvoriť, že sa tak mohlo stať jedine z dôvodu jeho rozporu s platnými právnymi predpismi, teda z dôvodu nezákonnosti. Pritom nemusí ísť o príčinu jedinú, ale stačí, ak ide o jednu z príčin, ktorá sa podieľa na nepriaznivom následku, o ktorého odškodnenie ide, a to o príčinu podstatnú, ktorú okresný súd v danej veci nezistoval. Ad 3/ Podľa judikatúry Ústavného súdu SR je porušením práva na spravodlivý proces aj existencia rozporu medzi skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu. V prípade, keď sú právne závery súdu v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 243/07). Z judikatúry Ústavného súdu SR vyplýva, že nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je porušením Ústavou SR a Dohovorom garantovaného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces. Ad 4/ Pri rozhodovaní o predmetnom nároku je potrebné prihliadať na to, že v konaní podľa antidiskriminačného zákona platí zásada tzv. obráteného dôkazného bremena, kde je žalovaný povinný preukázať, že k porušeniu nedošlo. Ad 5/ Skutkové zistenia súdu neboli podložené procesne správnym dokazovaním, ktoré by bolo v súlade so zákonom, a preto ani nemohol mať súd prvej inštancie pre svoje právne závery žiadne podklady. Podľa názoru žalobcu na podklade dôkazov vykonaných v konaní bolo dostatočne preukázané splnenie podmienok o náhradu škody a taktiež opodstatnenosť podanej žaloby. Rozhodnutie vychádza z porušenia a neplnenia procesných podmienok, z nesprávneho právneho posúdenia veci, ktoré viedli k nesprávnym skutkovým zisteniam, vyhlásenie rozsudku je zmätočné a nepreskúmateľné, t.j. arbitrárne, čím sú dané odvolacie dôvody podľa ust. § 355 až § 396 CSP zákona č. 160/2015 Z.z.

6. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu na výzvu súdu v určenej lehote nevyjadrila.

7. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako včas podané (§ 362 CSP) oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379, § 380 ods. 1, 2 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP, s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP, po predchádzajúcom oznámení miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v súlade s ust. § 219 ods. 1, 3 a § 378 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je vecne správny, preto ho potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP

8. Odvolací súd preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok a procesný postup súdu prvej inštancie z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a v rozsahu námietok odvolateľa obsiahnutých v odvolaní (§ 379, § 380 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie podané žalobcom nie je opodstatnené a preskúmaný rozsudok je vecne správny. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu a úplne zistil skutkový stav veci, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami vyplývajúcimi z ust. § 191 a nasl. CSP, pri svojom rozhodovaní sa náležite a v súlade so zákonom vysporiadal so všetkými relevantnými skutkovými okolnosťami posudzovaného prípadu, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, vyplynuli z prednesov strán alebo v konaní vyšli najavo a dospel k správnym skutkovým zisteniam, spor správne právne posúdil pri primeranej aplikácii príslušných ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktoré aj správne interpretoval a vyvodil zodpovedajúce závery o právach a povinnostiach sporových strán. Odvolací súd nezistil pochybenia ani v procesnom postupe súdu prvej inštancie porušujúce procesné práva strán (žalobcu) alebo právo na spravodlivý proces, odnímajúce stranám sporu možnosť konať pred súdom, ani žiadnu z väd konania v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. d) CSP, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie.

9. S odôvodnením napadnutého rozsudku vo vzťahu k skutkovým a právnym otázkam (záverom), ktoré mali pre rozhodnutie podstatný význam, sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a v súlade s ust. § 387 ods. 2 CSP odkazuje na zákonné a vecne správne dôvody preskúmaného rozsudku.

10. Skutočnosti a námietky, ktoré žalobca uvádza v podanom odvolaní, nič nemenia na vecnej správnosti napadnutého rozsudku, nespochybňujú správnosť skutkových záverov (skutkových zistení) súdu prvej inštancie, na ktorých je rozhodnutie založené, správnosť procesného postupu súdu v konaní, ním vykonaného hodnotenia vykonaných dôkazov alebo spôsobu právneho posúdenia prejednávanej veci

vrátane právneho záveru, ku ktorému dospel súd prvej inštancie o nesplnení zákonom stanovených predpokladov vzniku zodpovednosti štátu (žalovanej) za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

11. Nárok na náhradu škody, ktorá žalobcovi podľa jeho tvrdení mala vzniknúť v súvislosti s právoplatnými súdnymi rozhodnutiami Okresného súdu Rožňava a Krajského súdu v Košiciach vydanými v spore vedenom pod sp. zn. 9C 92/2006, ktorými súdy zamietli ním podanú žalobu proti žalovanému Ing. M. F., bytom F., P. XX o zaplatenie sumy 16.596,95 € (500.000 Sk) s prísl., aj podľa posúdenia odvolacieho súdu nemožno voči štátu považovať za preukázaný a dôvodne uplatnený, predovšetkým z toho podstatného dôvodu, že nie je splnená zákonná podmienka (požiadavka) zrušenia alebo zmeny právoplatného alebo vykonateľného rozhodnutia súdu pre jeho nezákonnosť v zmysle ust. § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Z cit. ust. vyplýva, že nárok na náhradu škody nemožno uplatniť, dokiaľ právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, pre nezákonnosť nezrušil príslušný orgán. Až právoplatnosťou rozhodnutia, ktorým bolo nezákonné rozhodnutie zrušené alebo zmenené, vznikne poškodenému právo na náhradu škody, ktorá mu bola týmto rozhodnutím spôsobená, t.j. vznikne mu právo na plnenie. Za nezákonné rozhodnutie sa teda považuje iba také rozhodnutie, ktoré bolo právoplatne zrušené práve z dôvodu jeho nezákonnosti, a to príslušným orgánom. Nezákonné rozhodnutie môže byť vydané najmä v občianskom súdnom konaní, v správnom konaní alebo v trestnom konaní. Keďže zákon explicitne nedefinuje pojem „nezákonné rozhodnutie“ a ani v právnej teórii či súdnej praxi neexistuje ustálená definícia tohto pojmu pre účely zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú takýmto rozhodnutím, otázka, či bolo vydané nezákonné rozhodnutie, sa bude posudzovať vždy so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu. Zákonnosť či nezákonnosť rozhodnutia vo všeobecnosti je otázkou súladu rozhodnutia s objektívnym právom; pod nezákonným rozhodnutím sa dá rozumieť akékoľvek rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktoré je v rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky, alebo záväzkami Slovenskej republiky vyplývajúcimi z platnej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná a bolo z dôvodu nezákonnosti zrušené alebo zmenené príslušným orgánom. Tak rozhodnutie, ktoré bolo zrušené z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, z dôvodu nesprávne alebo nedostatočne zisteného skutkového stavu ako i z dôvodu vady konania je nezákonné a za splnenia ostatných zákonných podmienok môže zakladať zodpovednosť štátu za škodu, ktorá prípadne z takého rozhodnutia vznikla účastníkovi (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4M Cdo 20/2009 z 30.5.2011). Treba tiež pripomenúť, že rozhodnutie kompetentného orgánu vydané vo veci nezákonnosti rozhodnutia, je pre súd rozhodujúci o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. záväzné a tento súd musí vychádzať zo zistenia nezákonnosti príslušným orgánom, pri rešpektovaní prezumpcie jeho správnosti; otázku nezákonnosti si teda sám nemôže posudzovať ako otázku predbežnú. Uvedenú nevyhnutnú zákonnú požiadavku celkom správne, v súlade s účelom inštitútu náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, interpretoval vo svojom rozhodnutí v prejednávanej veci aj súd prvej inštancie s poukazom na to, že právoplatné rozhodnutia Okresného súdu Rožňava a Krajského súdu v Košiciach vydané v spore sp. zn. 9C/92/2006 nadobudli právoplatnosť a nikdy neboli príslušným orgánom z dôvodu ich nezákonnosti zrušené, a teda nie je možné u nich konštatovať, že sa jedná o nezákonné rozhodnutia.

12. Pokiaľ ide o nárok na náhradu škody, ktorý žalobca uplatňoval proti žalovanej s poukazom na právoplatné rozhodnutia súdov vydané v konaní Okresného súdu Rožňava pod sp. zn. 8C/42/2012, následne vedeného pod sp. zn. 8C 97/2015, vo veci návrhu žalobcu (žaloby) na obnovu konania 9C/92/2006, ani v tejto časti nárok na náhradu škody voči štátu podľa názoru odvolacieho súdu nemôže byť s úspechom uplatnený pre nesplnenie zákonom stanovených predpokladov vzniku zodpovednosti štátu. Odvolací súd poukazuje na to, že konanie 8C/97/2015 (o obnove konania 9C/92/2006), tvorí s konaním sp. zn. 9C/92/2006 jeden celok v zmysle princípu jednotnosti konania. Obnova konania je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorým môže strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu z taxatívne stanovených dôvodov a v zákonom určenej lehote, ktorej zmeškanie má za následok procesnú preklúziu práva podať žalobu na obnovu konania. Žaloba na obnovu konania teda smeruje proti právoplatným rozhodnutiam súdu a nie je prípustná proti rozhodnutiu, ktorého zmenu alebo zrušenie možno dosiahnuť inak (§ 399 CSP). V danej veci žalobca podal proti právoplatnému rozsudku Okresného súdu Rožňava 9C/92/2006 zo dňa 7.8.2009

návrh (žalobu) na obnovu konania. Podľa zistení odvolacieho súdu po vydaní zrušujúceho uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 128/2014 z 12.3.2015 (ktorým boli zrušené uznesenia Okresného súdu Rožňava 8C/42/2012-25 z 31.12.2012 a Krajského súdu v Košiciach 4Co/103/2013 z 10.6.2013), bola vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, v ktorom Okresný súd Rožňava o žalobe na obnovu konania opätovne rozhodol rozsudkom 8C/97/2015-131 z 2.3.2017 tak, že návrh žalobcu na obnovu konania zamietol a priznal žalovanému Ing. M. F. náhradu trov konania v plnom rozsahu; tento rozsudok bol rozsudkom Krajského súdu v Košiciach 11Co/163/2017-158 z 27.12.2017 ako vecne správny potvrdený a nadobudol právoplatnosť dňa 16.2.2018 s tým, že dovolanie, ktoré žalobca podal proti rozsudku krajského súdu, Najvyšší súd SR uznesením z 5.9.2018 odmietol. Vzhľadom na uvedené aj v tomto prípade podľa názoru odvolacieho súdu možno konštatovať, že základná podmienka (zákonná požiadavka) nezákonnosti rozhodnutia v zmysle ust. § 5 a 6 zákona č. 514/2003 Z.z. nie je (nebola) splnená. Právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu vydané v súlade s platným právnym poriadkom (záväzný pre strany sporu a ich právnych nástupcov v zmysle § 228 CSP), ktoré nebolo po nadobudnutí právoplatnosti zrušené alebo zmenené a u ktorého je vylúčená možnosť jeho nápravy riadnym, príp. mimoriadnym opravným prostriedkom, nemôže zakladať zodpovednosť štátu za prípadnú majetkovú ujmu žalobcu ako neúspešnej strany, ktorá mu vznikla v dôsledku jeho procesného neúspechu v súdnom spore. Podľa posúdenia odvolacieho súdu právoplatnými uzneseniami Okresného súdu Rožňava 8C/42/2012-25 z 31.12.2012 a Krajského súdu v Košiciach 4Co/103/2013 z 10.6.2013, ktoré boli zrušené uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 128/2014 zo dňa 12.3.2015, žalobca nemohol byť poškodený, žiadna štátom odškoditeľná ujma mu nevznikla, pričom ani samotný žalobca ju napriek výzvam súdu v spore nevedel špecifikovať a vyčíslieť, na čo správne poukázal aj súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku. Za týchto okolností žalobca nárok na náhradu škody proti žalovanej podľa zákona č. 514/2003 Z.z. uplatnil celkom nedôvodne, nie sú splnené zákonné predpoklady vzniku objektívnej zodpovednosti štátu za škodu v zmysle cit. zákona, a preto súd prvej inštancie správne rozhodol, pokiaľ podanú žalobu v celom rozsahu zamietol.

13. V súvislosti s námietkami žalobcu o nedostatku dôvodov napadnutého rozsudku a porušení Ústavou SR a Dohovorom garantovaných práv na súdnu ochranu a spravodlivý proces odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozsudku podáva základné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie, podrobne a výstižne objasňuje jeho skutkový a právny základ a dáva odpoveď na rozhodujúce tvrdenia, argumenty a námietky sporových strán, preto mu nemožno vytknúť nepreskúmateľnosť pre nedostatok alebo nezrozumiteľnosť dôvodov, rozsudok v celom rozsahu zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodňovanie súdnych rozhodnutí v zmysle ust. § 220 CSP a plne rešpektuje základné právo strán (žalobcu) na spravodlivý súdny proces. Z odôvodnenia rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu, preto odvolaciu námietku žalobcu, že postupom súdu bolo porušené právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces pre nedostatočné odôvodnenie a nepreskúmateľnosť rozsudku, nemožno akceptovať a uplatnený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP v prejednávanej veci nie je preukázaný. Ako vyplýva z judikatúry Ústavného súdu SR, nejde o porušenie práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ak všeobecný súd nerozhodne podľa predstáv účastníka konania (strany sporu) a jeho návrhu nevyhoví, ak je takéto rozhodnutie v súlade s objektívnym právom. Reálne uplatnenie a garancie základného práva na súdnu ochranu nielenže neznamená právo na úspech v konaní, ale ani nárok na to, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré predkladá účastník konania (napr. II. ÚS 437/08, IV. ÚS 340/04). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že rozhodnutie súdu musí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka, ale z hľadiska odôvodnenia rozhodnutie musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p., od 1.7.2016 ust. § 220 ods. 2 a 3 CSP); súd musí v rozhodnutí uviesť všetky pre rozhodnutie podstatné (zásadné) skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia a presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené (porov. II. ÚS 76/07, III. ÚS 115/2003). Ani judikatúra ESĽP nevyžaduje, aby súd dal podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (strany sporu), súd však musí odpovedať na argumenty rozhodujúce a námietky účastníka spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach (rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Higginsova a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92).

14. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil. O nároku strán na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Žalobca vzhľadom na svoj neúspech v odvolacom konaní nemá právo na náhradu trov a procesne úspešná žalovaná náhradu trov neuplatnila, ani jej žiadne trovy v odvolacom konaní preukázateľne nevznikli, a preto odvolací súd stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP), môže ho podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), a to v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej

obransy, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného odvolania (§ 435 CSP).